

จัดทำพิธีที่วัดม่วงโกมารภัจจ์ บ้านเหียง ตำบลเทพกระษัตรี ถกลาง ภูเก็ต

ย

ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ ปริญญาพยาบาล ชนศึกษา ภูมิทรัพย์วัฒนธรรมถกลาง และนายประชา-นางจุญรัตน์ ตันทวนิช ว่าหากจัดการไหว้ผีดกลาง จะสามารถจัดได้ในระดับใด สามารถผนวกการบวงสรวงท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรที่นายหนึ่งชวน ผสมทรัพย์ทำพิธีหน้าอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรได้เพียงใด

นายเลียบ ชนศึกษาเสนอตอบรับว่าสามารถจัดได้ในระดับทำพิธีเช่นสรวง ได้เล่าเพิ่มเติมว่านอกจากมีผลหมากรากไม้แล้วจะมีอาหารหวานคาว ยกเว้นรายการเดียวคือห้ามมีหมู แม่คุณแม่ขุนนางชอบขนมอ้อ(ขนมบัวลอย) จะจัดขนมอ้อทั้งหมดก็ได้เพราะเหลือจากบวงสรวงแล้วจะไม่มีที่เก็บ จึงขอให้เปลี่ยนเป็นข้าวเจ้าแทน แต่ต้องมีขนมอ้อใส่ถ้วยถวายแม่คุณแม่ขุนนางต่อไป ข้าวสารที่ได้จะนำไปบริจาคแก่ผู้ยากไร้หรือหน่วยสาธารณกุศลได้

ย

มูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรจึงได้รับเป็นภาระจัดทำพิธีไหว้ผีดกลางในระดับเช่นไหว้เป็นประจำทุกปีในวันที่ ๑๒ มีนาคมลำดับขั้นตอนในพิธี

[คำเชื้อเชิญวิญญาณผีหลางผีดกลาง](#)

[เสียงคำเชื้อเชิญผีดกลาง](#)

เสียงคำเชิญแม่หม้าย

"หนารน(เรือน)แม่หม้าย มีขามค่อม่าย มีหน้ากาจับย มีต้นม่วงคล้าย มีสระหน้าบ้านย มีคูโดยรอบย มีขอบค่ายไผ่ย คำเชิญตายายผีดกลางที่บ่งบอกบริเวณ [รันท้าวเทพกระษัตรี](#) (จีน) เกาะบ้านเคียน ตำบลเทพกระษัตรี อ.ถกลาง ภูเก็ต ๘๓๑๒๐

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๕

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๖

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๗

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๘

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๙

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๐

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๑ หรือ ๒๕๕๑

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๒

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๓

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๔ ภาพชุด ๒๒ ภาพชุด ๓

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕

ไหว้ผีดกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๖

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗

ไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘

ย

ประเพณีไหว้ผีกลาง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๖ ๒๕๕๗ ๒๕๕๘ ๒๕๕๙ [๒๕๕๐](#) ๒๕๕๑ ๒๕๕๒ [๒๕๕๓](#) [๒๕๕๔](#)

ย

[มูลนิธิท้าวเทพกระษัตรี](#)ท้าวศรีสุนทร(มทศ.)ดำเนินการทอดผ้าป่าสามัคคีเพื่อซ่อมหลังคาศาลาจตุรมุข ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๔ เวลา ก่อนเพลย

ย ประวัติความเป็นมาและกำหนดการของมูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรการบวงสรวงปู่ย่า ตายายและบรรพชนผู้กล้าเมืองถลาง

ย กรทิตชาติ วัฒนพันธุ์

เลขานุการ มทศ.

ย

อดีต ปัจจุบันอนาคต

ประเพณีไหว้ผีกลางหรือปัจจุบันเรียกว่าประเพณีบวงสรวงปู่ย่า ตายาย บรรพชนผู้กล้าเมืองถลาง ซึ่งเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ แต่ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าเกิดขึ้นในสมัยใด ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการจัดเป็นงานประจำปีของจังหวัดย โดยกำหนดให้วันทีย 12ย มีนาคมของทุกปีเป็นวันที่ให้ชนรุ่นหลังได้ระลึกถึงและแสดงความกตัญญูต่อบรรพชนผู้เสียสละเลือดเนื้อเพื่อปกป้องบ้านเมือง

ประเพณีไหว้ตายายผีกลางเป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความกตัญญูของลูกหลานที่มีต่อบรรพบุรุษ

ซึ่งยังเป็นโอกาสที่ญาติพี่น้องได้มาพบปะกันอย่างกว้างขวางได้แสดงความรักความห่วงใยซึ่งกันและกันย และยังเป็นผลสืบเนื่องให้เกิดความรัย

ความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีของชุมชนสืบไป ปัจจุบันประเพณีไหว้ตายายผีกลางย อาจจะเปลี่ยนแปลงไปบ้างย ก็เพื่อปรับให้เกิดความเหมาะสมเพื่อให้ประเพณีนี้ได้รับใช้สังคมและชุมชนย ย ย สถานที่ยจัดย ในอดีตจะจัดกันบริเวณบ้านเจ้าเมืองถลางย หรือบ้านลูกหลานย เช่นย บ้านลิพอนย บ้านสาคูย บ้านเหรียญย เป็นต้นย ปัจจุบันจัดรวมกันย ณย บริเวณวัดม่วงโกมารภัจจ์ย บ้านเหรียญ ตำบลเทพกระษัตรีย ย อำเภถลาง

ย ประวัติวัดม่วงโกมารภัจจ์

วัดม่วงโกมารภัจจ์ตั้งอยู่ในหมู่บ้านเหรียญ ตำบลเทพกระษัตรี ในเขตอำเภถลาง เป็นวัดร้างอยู่ในความดูแลของวัดพระนางสร้าง มีพระพุทธรูปปูนปั้นครึ่งท่อนเศียรชำรุด ชาวบ้านเชื่อว่าวิญญาณของพระภิกษุ สมัยราชกาลที่ 5 ซึ่งมามรณภาพที่วัดแห่งนี้ยังคงสถิตคอยดูแลปกป้องวัด และมีวิญญาณของหลวงปู่ทองสถิตอยู่ที่พระพุทธรูปครึ่งองค์ ใกล้พระพุทธรูปเคยมีต้นทิงและต้นทัง ซึ่งลายแทงวัดม่วงโกมารภัจจ์กล่าวถึงมีความว่า ไร่ระหว่างต้นทิงต้นทัง เป็นที่ฝังสมบัติโ

ย ชาวบ้านยังเชื่ออีกว่า วัดม่วงโกมารภัจจ์เคยเป็นวัดก่อนสมัยท้าวเทพกระษัตรี (ท่านผู้หญิงจัน) และท้าวศรีสุนทร (คุณมุก) ก่อนสงครามศึกถลาง พ.ศ. 2328 เจ้าเมืองถลางได้ใช้ลานวัดม่วงโกมารภัจจ์ เป็นสถานที่ฝึกซ้อมทหาร ฝึกการเคียวน้ำมัน ลงยันต์ทหาร ฝึกซ้อมรำกริช ฝึกผสมดินปืน มีบ่อน้ำ 2 บ่อ บ่อหนึ่งเชื่อว่ายาสมุนไพรให้ทหารอาบน้ำเพื่อการอยู่ยงคงกระพัน

วัดม่วงโกมารภัจจ์จึงถือเป็นวัดที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดภูเก็ต

ย

วัตถุประสงค์

- ๑.ย เพื่อสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมโบราณ
- ๒.ย เพื่อให้ชนรุ่นหลังได้ระลึกและแสดงความกตัญญูต่อบรรพชนผู้เสียสละรักษาแผ่นดิน
- ๓.ย เพื่อสร้างความรักความสามัคคีในชุมชนที่ต้องมาร่วมกระทำการกิจกรรมพิธีบวงสรวง
- ๔.ย เพื่อสร้างชนรุ่นหลังให้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การทำอาหาร ขนม

๕.ย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นนอกห้องเรียน

ย

กลุ่มเป้าหมาย

๑.ย ประชาชนทั่วทั้งจังหวัดโดยเฉพาะผู้พักอาศัยในบริเวณที่มีพิธีกรรมจำนวนมากกว่า ๑,๐๐๐ คน

๒.ย ชาวบ้านในชุมชนใกล้เคียงได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจกรรม

๓.ย นักเรียน นักศึกษาที่พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียงเข้าร่วมเป็นผู้จัดกิจกรรม

๔.ย ญาติในสายตระกูลของเจ้าเมืองและขุนศึก

ย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.ย ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเห็นความสำคัญของการแสดงออกซึ่งความกตัญญูต่อบรรพชน

๒.ย ชนรุ่นหลังคงรักษาไว้ซึ่งประเพณีอันดีงาม

๓.ย ความรักความสามัคคีในชุมชนที่มาร่วมแรงร่วมใจกันจัดงาน

๔.ย สถานที่จัดงานพิธีสามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

ย

รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.ย เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี

๒.ย สำนักงานพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต

๓.ย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต

๔.ย สภาวัฒนธรรมอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

๕.ย โรงเรียนในเขตอำเภอถลาง

๖.ย ชาวบ้านในเขตชุมชนเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และใกล้เคียง

๗.ย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมพิธีสักการะ

๘.ย ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต

๙.ย สถานีตำรวจภูธรถลาง

ย

แนวทางปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานย

เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี

๑.ย นัดประชุมผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบล

๒.ย จัดเตรียมสถานที่ ทำความสะอาด,ย จัดโต๊ะ เก้าอี้ เครื่องเสียง ไฟฟ้า

ย ๓. จัดบุคลากรดูแลความเรียบร้อยในบริเวณ

ย ๔. จัดสถานที่จอดรถ พร้อมป้ายแสดงทางเข้าออก และจุดบริการต่าง ๆ

ย ๕. ประสานผู้นำชุมชนในนำกำลังชาวบ้านเข้าร่วมงานและทำขนมบวงสรวง

ย ย ๖.ย จัดกำลังเจ้าหน้าที่ อปพร. จำนวนไม่ต่ำกว่า ๑๐ นายย เพื่อ

ย ย ย ย ย ย ย ๖.๑ย จัดการจราจรและระเบียบในสถานที่จอดรถ

ย ย ย ย ย ย ย ๖.๒ย ดูแลความสงบเรียบร้อยในบริเวณงาน

สำนักงานพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต

ย ๑. ทำหนังสือนิมนต์คณะสงฆ์ เพื่อเทศน์ และรับฉันเพล จำนวนประมาณ ๑๐๙ รูป

ย ๒. ดูแลความเรียบร้อย การจัดโต๊ะหมู่ และพิธีกรรมทางศาสนาในช่วงเช้า

ย ๓. ประสานกับมูลนิธิฯ เรื่องการจัดรถรับส่งพระแต่ละแห่ง

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต
ย ๑. เป็นฝ่ายสนับสนุน และต้อนรับบุคคลสำคัญของจังหวัด
ย ๒. ประสานงานกับองค์การปกครองท้องถิ่นให้เข้าร่วมขบวนแห่และพิธีสักการะ
ย ๓. ลงทะเบียนขอบท.ที่เข้าร่วมขบวนแห่แก่ฝ่ายพิธีกรเพื่อประกาศเชิญตามลำดับ

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย สภาวัฒนธรรมอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
ย ๑. เป็นผู้นำชาวบ้านทำขนมโบราณเพื่อเข้าร่วมพิธีบวงสรวง ในวันที่ ๑๑ มีนาคม บริเวณสวนพระพุทธศาสนาวัดม่วงฯ
ย ๒. เป็นผู้ถ่ายทอดและรักษาขนบธรรมเนียมพิธีบวงสรวงบรรพชน
ย ๓. เป็นผู้ดูแลความถูกต้องของการเตรียมการสถานที่และพิธีบวงสรวง

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย โรงเรียนในเขตอำเภอถลาง
ย ๑. นำนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนพิธีกรรมต่าง ๆ ร่วมขบวนแห่ และบริการน้ำดื่มแก่ประชาชนผู้มาร่วมงาน
ย ๒. คณะครูช่วยเป็นฝ่ายรับบริจาคและจำหน่ายรูปเทียน เครื่องเซ่นไหว้
ย ๓. คณะครูเป็นผู้แจกคืนเครื่องเซ่นไหว้หลังเสร็จสิ้นพิธีการ

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ชาวบ้านในเขตชุมชนเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และใกล้เคียง
ย ๑. เป็นผู้ทำขนมและอาหารมาเข้าร่วมพิธีทั้งช่วงเช้าดึกบาตรและพิธีบวงสรวง
ย ๒. เป็นผู้เข้าร่วมขบวนแห่เครื่องของบวงสรวง

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมพิธีสักการะ
ย ๑. ส่งตัวแทนเข้าร่วมขบวนแห่เครื่องของบวงสรวง โดยนำบายศรีมาเข้าพิธีสักการะ
ย ๒.ทำการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนในเขตพื้นที่ให้ทราบถึงการจัดงานพิธีบวงสรวงบรรพชน
ย ๓.อาจจัดให้มีรถรับส่งบริการประชาชนในเขตชุมชนของตน เพื่อร่วมประหัยดพลังงาน

ย

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต
ย ๑. ขอความร่วมมือสถานีวิฑุเพื่อให้คณะทำงาน (มูลนิธิฯ) ได้มีโอกาสประชาสัมพันธ์งาน
ย ๒. ทำสื่อประชาสัมพันธ์งานในรูปแบบต่าง ๆ

ย

ย สถานีตำรวจภูธรถลาง
ย ย ๑. จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลการจราจรในช่วงปล่อยขบวนแห่จากอำเภอถลางเข้าสู่วัดม่วงฯ
ย ย ๒. จัดกำลังเจ้าหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยในงานพิธีและการจราจรในบริเวณที่จอดรถ

ย

การเตรียมงานของมูลนิธิฯ

ย

ธันวาคม ย ย ทำการประชาสัมพันธ์ ผ่านทางตัววิ่งของหน่วยงานราชการ
สิ่งพิมพ์ของบวงสรวง

ย

มกราคม ย ย ประชุมคณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนจัดเตรียมงานและ ย ย
ย มอบหมายหน้าที่

ย ย ย ออกหนังสือขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ย ย ย แจกของบวงสรวง เพื่อการรับบริจาคและการประชาสัมพันธ์
ย ย ย ประชาสัมพันธ์ต่อเนื่อง ผ่านหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุต่าง ๆ
กุมภาพันธ์ ย ประชุมเพื่อติดตามงาน และประสานงานเตรียมความพร้อม กับทต.เทพกระษัตรี และชาวบ้าน
มีนาคม ย จัดเตรียมตกแต่งสถานที่ และบายศรี
11 มีนาคม ชาวบ้านร่วมทำขนมในบริเวณโรงครัวชั่วคราว สวนพระพุทธศาสนาวัดม่วงฯ ย จัดสถานที่พิธีกรรม
12ย มีนาคม ย ทำพิธีบวงสรวง ณ บริเวณสวนพระพุทธศาสนาวัดม่วงโกมารภัจจ์

ย กำหนดการ

พิธีทำบุญบวงสรวง ปู่ ย่า ตา ยาย บรรพชน ผู้กล้าเมืองถลาง

ณ สวนพระพุทธศาสนาวัดม่วงโกมารภัจจ์ อ.ถลางย จ.ภูเก็ต

ย ย

วันที่ย 12ย มีนาคม

08.30 น.ย ย ผู้มีจิตศรัทธาพร้อมกันในบริเวณพิธี

09.00 น.ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตถึงบริเวณพิธี และสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพื้นที่

09.20 น.ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

09.30 น.ย ย พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

10.00 น.ย ย พิธีตักบาตรย ถวายสังฆทาน ทอดผ้าป่า

11.00 น.ย ย ถวายภัตตาหารเพล

พิธีการช่วงเย็น เริ่ม

16.00 น.ย ย กำหนดผู้ใหญ่บ้านและผู้ร่วมชบวนพร้อมกันที่หน้าอำเภอถลาง

ย ย ย พี่น้องประชาชนพร้อมกัน ณ บริเวณพิธีวัดม่วงฯ

16.30 น.ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตเดินทางถึงบริเวณพิธีบวงสรวง

ย ย ย พิธีศาสนาสิกข์ ร่วมบรรเลง

16.45 น.ย ย ขบวนอัญเชิญพานเจ้าเมืองและเครื่องบวงสรวงเคลื่อนขบวนออกจากลานหน้าอำเภอถลาง

ย ย ย

17.30 น.ย ย ขบวนอัญเชิญพานเจ้าเมืองและเครื่องบวงสรวง เข้าสู่บริเวณพิธี

ย ย ย ตัวแทนองค์กรปกครองท้องถิ่นและองค์กรเอกชนถวายพานบายศรี

นายอำเภอถลางและกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ขึ้นกล่าวคำถวายตัว

ประธานจัดงาน(รองประธานมูลนิธิฯ) กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี (ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต)

ย ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตขึ้นร้องชัย

18.30 น.ย ย ผู้ว่าราชการฯจุดเทียนบายศรี(ใหญ่) บนศาลาจตุรมุข ร่วมกับแขกผู้มีเกียรติ

นักศึกษาเชิญพานเจ้าเมือง 26 พาน มอบแขกผู้มีเกียรติตัวแทนเจ้าเมืองและบรรพบุรุษ

ย ย ย ตัวแทนกล่าวคำบอกกล่าวดวงจิตบรรพชนย (ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์-อำนวยการ คุ่มบ้าน)ย ย ย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต กล่าวนำคำบวงสรวง

ย ย ย พิธีบวงสรวง(พิธีไหว้ตายายผีกลาง)ย โดยนายชวณ ผสมทรัพย์

ย ย ย จำถวาย

ย ย ย ร่วมรับแจกของไหว้ย ย

20.00 น.ย ย เสร็จพิธี

ย

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

โดยคณะทำงานของมูลนิธิฯ ประเด็นที่ควรนำมาประเมิน ได้แก่

๑.ย ความสวยงามและความถูกต้องของพิธีกรรม

๒.ย ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมชมงาน

๓.ย ความพึงพอใจของผู้เข้ามามีส่วนร่วม(ทำงาน)ในพิธีกรรมตั้งแต่ชุดทำขนม ขบวนแห่ ฯลฯ

๔.ย สิ่งที่มูลนิธิฯควรทำเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อยู่ในชุมชน

ย

โอกาสในการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบในอนาคต

กรณีที่ ๑ พื้นที่ได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์ใหม่ การจัดวางต้นไม้หรือการพื้นที่ประกอบพิธีกรรมอาจ ย ย ย มีการปรับเปลี่ยน
ย กรณีที่ ๒ มูลนิธิมีเงินซื้อพื้นที่บริเวณใกล้เคียง
ย กรณีที่ ๓ ผู้ประกอบพิธีกรรมหลัก ชราภาพไม่มีผู้สืบทอดวิชาได้
ย กรณีที่ ๔ เป็นพิธีกรรมที่สำคัญเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต

ย

ย

ย

มห.ภูเก็จ

สารานุกรมมีมทศ.

มนุษยศาสตร์ [ประวัติศาสตร์](#) แถว ๓

Sommai @Usa Rahas Mai

[Thao](#) Thep Si Sunthon

ย

หมายเหตุการบันทึกมนุษยศาสตร์ [ประวัติศาสตร์](#) แถว ๓Wad Muang KomaraphajSapha Wathanatham

PK Phukey Glum [Phukej](#)